

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ 10 ” 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**Відновне лікування при захворюваннях внутрішніх органів
та хірургічних захворюваннях**

Для студентів

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія
Освітнього рівня: перший (бакалаврський)
Освітньої програми: Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізації:

Київ – 2020

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02130554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Прогр. № 06.89/20	
<i>Жильцов</i> (підпис)	(прізвище, ім'я) 2020
« »	2020 р.

Розробники:

Погребняк Ю.М., старший викладач кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології; Савченко В.М., доктор медичних наук, професор, зав. кафедри, кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології.

Викладачі:

Погребняк Ю.М., старший викладач кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології

Протокол від 10.09.2019 р. № 2

Завідувач кафедри (В.М.Савченко)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «Фізична терапія, ерготерапія»
_____.____.2019 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) (М.Ф. Хорошуха)

(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.____.2019 р.

Заступник директора/декана (О.С. Комоцька)

(підпис)

Пролонговано :

На 2020/2021 н.р. (Савченко В.М.) «31» 09 2020 р., протокол № 1

(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	7 /210	
Курс	3	
Семестр	5, 6	
Кількість модулів	6	
Обсяг кредитів	7	
Обсяг годин, в тому числі:	210	
Аудиторні	84	
Модульний контроль	12	
Семестровий контроль	60	
Самостійна робота	54	
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування сучасного мислення, системи спеціальних знань та умінь щодо організації та проведення заходів з фізичної терапії / реабілітації при захворюваннях внутрішніх органів та хірургічних захворюваннях.

Завдання дисципліни:

1. СК 03. Сформуванню здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

2. СК 05. Сформуванню здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

3. СК 07. Сформуванню здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

4. СК 08. Сформуванню здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

5. СК 09. Сформуванню здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

6. СК 10. Сформувати здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта / клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

7. СК 11. Сформувати здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

8. СК 13. Сформувати здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню / догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

9. СК 14. Сформувати здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

10. Описати теоретичні і методологічні основи застосування засобів та методів фізичної реабілітації / терапії для відновлення здоров'я і працездатності осіб з захворюваннями внутрішніх органів та хірургічними захворюваннями.

11. Сформувати здатність здійснювати вибір необхідних ефективних методик фізичної терапії (масаж, лікувальна гімнастика, механотерапія, циклічні фізичні навантаження тощо) та складати індивідуальні програми фізичної терапії / реабілітації на всіх етапах реабілітації (стаціонарному, амбулаторно-поліклінічному, санаторно-курортному) при захворюваннях внутрішніх органів та хірургічних захворюваннях.

3. Результати навчання за дисципліною

1. ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

2. ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

3. ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

4. ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

5. ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

6. ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 1), трактувати отриману інформацію.

7. ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією

функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

8. ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

9. ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

10. ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 2).

11. ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

12. ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

13. ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

14. ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

15. ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

16. ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

17. ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

18. ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

19. Знати теоретичні і методологічні основи застосування засобів та методів фізичної реабілітації / терапії для відновлення здоров'я і працездатності осіб з захворюваннями внутрішніх органів та хірургічними захворюваннями.

20. Вміти здійснювати вибір необхідних ефективних методик фізичної терапії (масаж, лікувальна гімнастика, механотерапія, циклічні фізичні навантаження тощо) та складати індивідуальні програми фізичної терапії / реабілітації на всіх етапах реабілітації (стаціонарному, амбулаторно-поліклінічному, санаторно-курортному) при захворюваннях внутрішніх органів та хірургічних захворюваннях.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи.							
Тема 1. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при захворюваннях серцево-судинної системи.	2	2					
Тема 2. Визначення толерантності до фізичного навантаження. Визначення функціонального класу хворих на ІХС.	2	2					
Тема 3. Фізична реабілітація хворих на стенокардію.	2			2			
Тема 4. Фізична реабілітація хворих на інфаркт міокарда.	2	2					
Тема 5. Програма фізичної реабілітації при інфаркті міокарда у лікарняний та післялікарняний періоди реабілітації.	2			2			
Тема 6. Фізична реабілітація хворих на гіпертонічну хворобу.	2			2			
Тема 7. Фізична реабілітація хворих на гіпотонічну хворобу.	2			2			
Тема 8. Фізична реабілітація хворих з набутими пороками серця.	2			2			
Тема 9. Фізична реабілітація хворих з запальними хворобами серця (ендокардити, міокардити)	2			2			
Комплексна фізична реабілітація хворих на атеросклероз. Програми фізичної реабілітації хворих на інфаркт міокарда на різних її етапах. Особливості фізичної реабілітації хворих з різними стадіями (I, II, III) гіпертонічної хвороби. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при стенокардії, запальних хворобах серця та серцевих аритміях.	9						9
Модульний контроль	2						
Разом	29	6		12			9

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 2. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання							
Тема 10. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при захворюваннях органів дихання.	2	2					
Тема 11. Фізична реабілітація хворих на пневмонію та пневмосклероз.	2			2			
Тема 12. Фізична реабілітація хворих при бронхітах.	2			2			
Тема 13. Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму. Принципи та методи.	2			2			
Тема 14. Особливості фізичної реабілітації хворих бронхіальною астмою.	2			2			
Тема 15. Фізична реабілітація хворих на бронхоектатичну хворобу та плеврит.	2			2			
Фізична реабілітація хворих на емфізему легень. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при пневмоніях, бронхітах, бронхіальній астмі та бронхоектатичній хворобі. Загальна характеристика туберкульозу легенів. Задачі, засоби, форми та методи ЛФК при туберкульозі легень. Фізична реабілітація хворих на хронічне обструктивне захворювання легень.	9						9
Модульний контроль	2						
Разом	23	2		10			9
Змістовий модуль 3. Фізична реабілітація при захворюваннях органів травлення.							
Тема 16. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при захворюваннях органів травлення.	2	2					
Тема 17. Фізична реабілітація хворих на гастрит.	2			2			
Тема 18. Фізична реабілітація хворих на виразкову хворобу.	2			2			
Тема 19. Фізична реабілітація хворих з хворобами жовчно-видільної системи (холецистит, жовчо-кам'яна хвороба).	2	2					

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Тема 20. Засоби фізичної реабілітації при дискінезії жовчно-видільної системи				2			
Тема 21. Фізична реабілітація хворих на панкреатит.	2			2			
Тема 22. Фізична реабілітація хворих з хворобами кишок (ентаріти, коліти).	2			2			
Дієтотерапія при захворюваннях органів травлення. Фізична реабілітація при дискінезії жовчно-видільної системи. Фізична терапія при опущенні органів черевної порожнини. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при різних гастритах, виразковій хворобі, жовчо-кам'яній хворобі, хворобах кишок і гепатитах.	9						9
Модульний контроль	2						
Разом	25	4		10			9
Змістовий модуль 4. Фізична реабілітація при захворюваннях органів сечовидільної системи, залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин.							
Тема 23. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при захворюваннях органів сечовидільної системи.	2	2					
Тема 24. Фізична реабілітація хворих на нефрит (хронічний гломерулонефрит), пієліт (пієлонефрит)	2			2			
Тема 25. Характеристика засобів фізичної реабілітації при нирковокам'яній хворобі.	2			2			
Тема 26. Фізична реабілітація хворих на цукровий діабет. Принципи складання комплексів ЛФК при цукровому діабеті.	2	2					
Тема 27. Особливості фізичної реабілітації при цукровому діабеті.	2			2			
Тема 28. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при порушеннях обміну речовин.	2	2					
Тема 29. Фізична реабілітація при ожирінні.	2			2			
Тема 30. Фізична реабілітація хворих на подагру.	2			2			

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Дієтотерапія при ожирінні. Дієтотерапія при цукровому діабеті. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при нефритах, пієлітах, нирковокам'яній хворобі. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при цукровому діабеті, ожирінні та подагрі.	9						9
Модульний контроль	2						
Разом	27	6		10			9
Змістовий модуль 5. Відновне лікування при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин.							
Тема 31. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин.	2	2					
Тема 32. Фізична реабілітація жінок з хворобами молочної залози. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на молочній залозі.	2			2			
Тема 33. Особливості застосування засобів фізичної реабілітації після оперативних втручань на органах дихання (трахеї, легенях, плеврі).	2			2			
Тема 34. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань з приводу травм грудної клітки.	2			2			
Тема 35. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на серці.	2			2			
Тема 36. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на периферійних судинах.	2			2			
Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань з приводу захворювань органів дихання. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань з приводу захворювань органів кровообігу. Особливості застосування різних	9						9

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань при травмах грудної клітки.							
Модульний контроль	2						
Разом	23	2		10			9
Змістовий модуль 6. Відновне лікування при хірургічних хворобах органів черевної порожнини.							
Тема 37. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при хірургічних хворобах органів черевної порожнини.	2	2					
Тема 38. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на шлунку.	2			2			
Тема 39. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на жовчовивідних шляхах та кишках.	2			2			
Тема 40. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань з приводу гриж стінки живота та при опущенні органів черевної порожнини.	2			2			
Тема 41. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на сечовидільних органах (при сечо-кам'яній хворобі).	2	2					
Тема 42. Фізична реабілітація при оперативних втручаннях на простаті у чоловіків.	2			2			
Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань з приводу захворювань органів травлення. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань з приводу захворювань сечовидільних органів. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань з приводу статевих захворювань у жінок і чоловіків.	9						9
Модульний контроль	2						

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Разом	23	4		8			9
Підготовка та проходження контрольних заходів (семестровий контроль)	60						
Усього	210	24	-	60	-	-	54

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи

Лекція 1. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при захворюваннях серцево-судинної системи.

Основні питання / ключові слова: Захворювання серцево-судинної системи. Їх етіологія, патогенез, клінічні прояви. Методика застосування засобів і методів фізичної реабілітації хворих із захворюваннями серцево-судинної системи.

Лекція 2. Визначення толерантності до фізичного навантаження. Визначення функціонального класу хворих на ІХС.

Основні питання / ключові слова: Аналіз реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження. Клінічні та електрокардіографічні критерії припинення навантаження. Функціональні класи хворих на ІХС.

Практичне заняття 1. Методичні особливості застосування засобів фізичної реабілітації при стенокардії.

Основні питання / ключові слова: Стенокардія. Засоби та методи фізичної реабілітації при стенокардії.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Кардиореабілітація : практическое руководство / Под. ред. Дж. Ниебауэр; пер. С англ., под. ред. Ю.М Позднякова. – М. : Логосфера, 2012. – 328 с.
3. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений // Под ред. проф. С. Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
4. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина/ В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
5. Реабилитация кардиологических больных/Под ред. К.В. Лядова, В.Н. Преображенского. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 288 с.

Лекція 3. Фізична реабілітація хворих на інфаркт міокарда (ІМ).

Основні питання / ключові слова: Особливості фізичної реабілітації при інфаркті міокарда: мета і завдання. Застосування засобів і методів фізичної реабілітації за періодами та руховими режимами.

Практичне заняття 2. Програма фізичної реабілітації при інфаркті міокарда у лікарняний та післялікарняний періоди реабілітації.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи ЛФК, лікувальний масаж, фізіотерапія при інфаркті міокарда у лікарняний та післялікарняний період реабілітації.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Кардиореабилитация : практическое руководство / Под. ред. Дж. Ниебауэр; пер. С англ., под. ред. Ю.М Позднякова. – М. : Логосфера, 2012. – 328 с.
3. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений // Под ред. проф. С. Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
4. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
5. Реабилитация кардиологических больных/Под ред. К.В. Лядова, В.Н. Преображенского. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 288 с.

Практичне заняття 3. Особливості фізичної реабілітації хворих з різними стадіями гіпертонічної хвороби.

Основні питання / ключові слова: Фізична реабілітація хворих з I, II, III стадіями гіпертонічної хвороби.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Кардиореабилитация : практическое руководство / Под. ред. Дж. Ниебауэр; пер. С англ., под. ред. Ю.М Позднякова. – М. : Логосфера, 2012. – 328 с.
3. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений // Под ред. проф. С. Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
4. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
5. Реабилитация кардиологических больных/Под ред. К.В. Лядова, В.Н. Преображенского. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 288 с.

Практичне заняття 4. Особливості фізичної реабілітації хворих з гіпотонічною хворобою.

Основні питання / ключові слова: Особливості використання засобів фізичної реабілітації хворих з гіпотонічною хворобою.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Кардиореабілітація : практическое руководство / Под. ред. Дж. Ниебауэр; пер. С англ., под. ред. Ю.М Позднякова. – М. : Логосфера, 2012. – 328 с.
3. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений // Под ред. проф. С. Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
4. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
5. Реабилитация кардиологических больных/Под ред. К.В. Лядова, В.Н. Преображенского. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 288 с.

Практичне заняття 5. Особливості фізичної реабілітації хворих з набутими пороками серця.

Основні питання / ключові слова: Фізична реабілітація при набутих пороках серця за періодами і руховими режимами.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Кардиореабілітація : практическое руководство / Под. ред. Дж. Ниебауэр; пер. С англ., под. ред. Ю.М Позднякова. – М. : Логосфера, 2012. – 328 с.
3. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений // Под ред. проф. С. Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
4. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
5. Реабилитация кардиологических больных/Под ред. К.В. Лядова, В.Н. Преображенского. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 288 с.

Практичне заняття 6. Характеристика засобів фізичної реабілітації при запальних захворюваннях серця (ендокардит, міокардит).

Основні питання / ключові слова: Клініко – фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при запальних захворюваннях серця.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Кардиореабілітація : практическое руководство / Под. ред. Дж. Ниебауэр; пер. С англ., под. ред. Ю.М Позднякова. – М. : Логосфера, 2012. – 328 с.
3. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений // Под ред. проф. С. Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
4. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
5. Реабилитация кардиологических больных/Под ред. К.В. Лядова, В.Н. Преображенского. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 288 с.

Змістовий модуль 2. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання.

Лекція 4. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання.

Основні питання / ключові слова: Методика застосування засобів і методів фізичної реабілітації хворих із захворюваннями органів дихання.

Практичне заняття 7. Характеристика засобів фізичної реабілітації при пневмонії та пневмосклерозі

Основні питання / ключові слова: Клініко – фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації, та методологічні особливості їх застосування при пневмонії та пневмосклерозі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.

3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.

4. Кокосов А.Н., Стрельцова Э.В. Лечебная физическая культура в реабилитации больных с заболеваниями легких. – Изд. 2-е перераб. и доп. – Л.: Медицина, 1987. – 144 с.

5. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.

6. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К.Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.

7. Шигалевский В.В. Лечебная физкультура при хронической пневмонии. – К.: Здоровья, 1972. – 96 с.

Практичне заняття 8. Фізична реабілітація хворих при бронхітах.

Основні питання / ключові слова: Мета, завдання фізичної реабілітації при бронхітах. Характеристика засобів і методів фізичної реабілітації.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.

3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.

4. Кокосов А.Н., Стрельцова Э.В. Лечебная физическая культура в реабилитации больных с заболеваниями легких. – Изд. 2-е перераб. и доп. – Л.: Медицина, 1987. – 144 с.

5. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.

6. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.

Практичне заняття 9. Фізична реабілітація при бронхіальній астмі. Принципи і методи.

Основні питання / ключові слова: Засоби фізичної реабілітації та методика їх застосування при бронхіальній астмі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
4. Кокосов А.Н., Стрельцова Э.В. Лечебная физическая культура в реабилитации больных с заболеваниями легких. – Изд. 2-е перераб. и доп. – Л.: Медицина, 1987. – 144 с.
5. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.
6. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К.Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.

Практичне заняття 10. Особливості фізичної реабілітації хворих бронхіальною астмою.

Основні питання / ключові слова: Фізична реабілітація при бронхіальній астмі за періодами і руховими режимами. Методичні особливості складання комплексів ЛГ при бронхіальній астмі в залежності від періоду фізичної реабілітації.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
4. Кокосов А.Н., Стрельцова Э.В. Лечебная физическая культура в реабилитации больных с заболеваниями легких. – Изд. 2-е перераб. и доп. – Л.: Медицина, 1987. – 144 с.
5. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.
6. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К.Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.

Практичне заняття 11. Фізична реабілітація хворих на бронхоектатичну хворобу та плеврит.

Основні питання / ключові слова: Мета, завдання фізичної реабілітації при плевриті та бронхоектатичній хворобі. Характеристика засобів і методів фізичної реабілітації.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
4. Кокосов А.Н., Стрельцова Э.В. Лечебная физическая культура в реабилитации больных с заболеваниями легких. – Изд. 2-е перераб. и доп. – Л.: Медицина, 1987. – 144 с.
5. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.
6. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.

Змістовий модуль 3. Фізична реабілітація при захворюваннях органів травлення.

Лекція 5. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при захворюваннях органів травлення.

Основні питання / ключові слова: Методика застосування засобів і методів фізичної реабілітації хворих із захворюваннями органів травлення.

Практичне заняття 12. Фізична реабілітація хворих на гастрит. Основи використання засобів фізичної реабілітації при гастритах.

Основні питання / ключові слова: Мета, завдання фізичної реабілітації при гастритах. Характеристика засобів і методів фізичної реабілітації.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
4. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.
6. Немедикаментозне лікування в клініці внутрішніх хвороб / Бабов К.Д., Бліндер М.А., Богданов М.М. та ін. – К.: Здоров'я, 1995. – 528 с.

Практичне заняття 13. Фізична реабілітація хворих на виразкову хворобу.

Основні питання / ключові слова: Особливості складання програми фізичної реабілітації при виразковій хворобі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.

3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.

4. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.

5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.

6. Немедикаментозне лікування в клініці внутрішніх хвороб / Бабов К.Д., Бліндер М.А., Богданов М.М. та ін. – К.: Здоров'я, 1995. – 528 с.

Лекція 6. Фізична реабілітація хворих з хворобами жовчно-видільної системи.

Основні питання / ключові слова: Засоби фізичної реабілітації та методика їх застосування при холециститі, дискинезії жовчно-видільної системи та жовчокам'яній хворобі.

Практичне заняття 14. Засоби фізичної реабілітації при дискинезії жовчно-видільної системи.

Основні питання / ключові слова: Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при дискинезії жовчно-видільної системи.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.

3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.

4. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.

5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.

6. Вардимиади Н.Д., Машкова Л.Г. Лечебная физическая культура при хронических заболеваниях печени и желчных путей. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Здоровья, 1985. – 56 с.

Практичне заняття 15. Фізична реабілітація хворих на панкреатит.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи ЛФК, лікувальний масаж, фізіотерапія, механотерапія, працетерапія при панкреатиті у лікарняний та післялікарняний періоди реабілітації.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
4. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.
6. Вардимиади Н.Д., Машкова Л.Г. Лечебная физическая культура при хронических заболеваниях печени и желчных путей. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Здоровья, 1985. – 56 с.

Практичне заняття 16. Основи використання засобів фізичної реабілітації при захворюваннях кишок (коліт, ентероколіт).

Основні питання / ключові слова: Мета, завдання фізичної реабілітації при захворюваннях кишок. Характеристика засобів і методів фізичної реабілітації.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
4. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.
6. Немедикаментозне лікування в клініці внутрішніх хвороб / Бабов К.Д., Бліндер М.А., Богданов М.М. та ін. – К.: Здоров'я, 1995. – 528 с.

Змістовий модуль 4. Фізична реабілітація при захворюваннях органів сечовидільної системи, залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин.

Лекція 7. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при захворюваннях органів сечовидільної системи.

Практичне заняття 17. Програма фізичної реабілітації при пієліті (пієлонефрит), нефриті (хронічний гломерулонефрит).

Основні питання / ключові слова: Методика складання програми фізичної реабілітації відповіно періодів та режимів реабілітації.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
4. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.

Практичне заняття 18. Характеристика засобів фізичної реабілітації при нирковокамяній хворобі.

Основні питання / ключові слова: Особливості застосування фізичних вправ, лікувального масажу, фізіотерапії при нирковокамяній хворобі

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
4. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.

Лекція 8. Фізична реабілітація хворих на цукровий діабет. Принципи складання комплексів ЛФК при цукровому діабеті.

Практичне заняття 19. Особливості фізичної реабілітації при цукровому діабеті. Принципи складання комплексів ЛФК при цукровому діабеті.

Основні питання / ключові слова: Фізична реабілітація при цукровому діабеті.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.
4. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.

Лекція 9. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при порушеннях обміну речовин.

Практичне заняття 20. Фізична реабілітація при ожирінні. Задачі, засоби, форми та методи ЛФК при ожирінні.

Основні питання / ключові слова: Особливості застосування з відновлювальною і профілактичною метою фізичних вправ, лікувального масажу, фізіотерапії при ожирінні.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.

3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.

4. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.

5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.

6. Вардимиади Н.Д., Машкова Л.Г. Лечебная физическая культура и диетотерапия при ожирении. – К.: Здоров'я, 1988 – 48 с.

Практичне заняття 21. Фізична реабілітація хворих на подагру.

Основні питання / ключові слова: Методика складання програми фізичної реабілітації відповідно періодів та режимів реабілітації.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.

3. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. – М. : Медицина, 1999. – 304 с.

4. Основы физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.

5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.

Змістовий модуль 5. Фізична терапія при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин.

Лекція 10. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин.

Практичне заняття 22. Фізична реабілітація жінок з хворобами молочної залози. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на молочній залозі.

Основні питання / ключові слова: Причини застосування мастектомії. Принципи та етапи реабілітації після мастектомії.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнецов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.
2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хімич та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хімича. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухин. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
4. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущено. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.
6. Основи фізической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
7. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова.-Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
8. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие / В.А. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 568 с.

Практичне заняття 23. Особливості застосування засобів фізичної реабілітації після оперативних втручань на органах дихання (трахеї, легенях, плеврі).

Основні питання / ключові слова: Особливості реабілітації після операцій на гортані та трахеї, легенях, плеврі. Засоби і форми ФР, показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнецов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.
2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хімич та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хімича. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухин. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
4. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущено. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.
6. Основи фізической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
7. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова.-Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
11. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие / В.А. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 568 с.

Практичне заняття 24. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань з приводу травм грудної клітки.

Основні питання / ключові слова: Особливості лікувального масажу, лікувальної фізкультури та фізіотерапії у перед- та після-операційний період.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнецов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.
2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хімич та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хімича. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухин. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
4. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущено. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.
6. Основи фізической реабілітації : учеб. для студентів вузів / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
7. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова.-Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
8. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие / В.А. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 568 с.

Практичне заняття 25. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на серці.

Основні питання / ключові слова: Захворювання серцево-судинної системи. Застосування засобів фізичної реабілітації.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнецов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.
2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хімич та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хімича. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухин. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
4. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущено. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.
6. Основи фізической реабілітації : учеб. для студентів вузів / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
10. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова.-Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.

11. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие / В.А. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 568 с.

Практичне заняття 26. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на периферійних судинах.

Основні питання / ключові слова: Патологія кровоносних судин, Причини виникнення патологій. Лікування. Реабілітація хворих при ураженнях кровоносних судин.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнецов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хіміч та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хіміча. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.

3. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухин. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.

4. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущено. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.

5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.

6. Основи фізической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.

7. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова.-Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.

8. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие / В.А. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 568 с.

Змістовий модуль 6. Фізична терапія при хірургічних хворобах органів черевної порожнини.

Лекція 11. Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при хірургічних хворобах органів черевної порожнини.

Практичне заняття 27. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на шлунку.

Основні питання / ключові слова: Показання до призначення засобів фізичної реабілітації при оперативних втручаннях на шлунку. Протипоказання. Особливості фізичної реабілітації.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнецов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хіміч та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хіміча. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.

3. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухин. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.

4. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущено. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.
6. Основи физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
7. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова.-Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
8. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие / В.А. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 568 с.

Практичне заняття 28. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на жовчовивідних шляхах та кишках.

Основні питання / ключові слова: Операції на жовчному міхурі, та кишківнику. Відновлення після втручання. Особливості реабілітації після оперативного втручання.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнецов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.
2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хіміч та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хіміча. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухин. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
4. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущено. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.
5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.
6. Основи физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
7. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова.-Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
8. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие / В.А. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 568 с.

Практичне заняття 29. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань з приводу гриж стінки живота та при опущенні органів черевної порожнини.

Основні питання / ключові слова: Особливості реабілітації в післяопераційний період після видалення пахової грижі, та грижі живота, та спленектомії.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнецов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хіміч та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хіміча. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.

3. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухин. — К. : Олімпійська література, 2010. — 486 с.

4. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущено. — К.: Козарі, 2009. — 74 с.

5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. — К. : Олимп. лит., 2003. — 224 с.

6. Основи фізической реабілітації : учеб. для студентів вузів / О.К. Марченко. — К. : Олимп. лит., 2012. — 528 с.

7. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова.-Ростов н/Д : Феникс, 2005. — 608 с.

8. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие / В.А. Епифанов. — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. — 568 с.

Лекція 12. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на сечовидільних органах (при сечо-кам'яній хворобі).

Основні питання / ключові слова: Показання до оперативних втручань. Особливості реабілітації після оперативних втручань на сечовидільних органах.

Практичне заняття 30. Фізична реабілітація при оперативних втручаннях на простаті у чоловіків.

Основні питання / ключові слова: Профілактика захворювань простати. Методи фізичної реабілітації після хірургічних втручань на простаті.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнецов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. — Тернопіль: ТДМУ, 2006. — 488 с.

2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хіміч та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хіміча. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.

3. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухин. — К. : Олімпійська література, 2010. — 486 с.

4. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущено. — К.: Козарі, 2009. — 74 с.

5. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. — К. : Олимп. лит., 2003. — 224 с.

6. Основи фізической реабілітації : учеб. для студентів вузів / О.К. Марченко. — К. : Олимп. лит., 2012. — 528 с.

7. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова.-Ростов н/Д : Феникс, 2005. — 608 с.

8. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие / В.А. Епифанов. — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. — 568 с.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	1	1	2	2	3	3	1	1	2	2
Відвідування семінарських													
Відвідування практичних занять	1	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
Робота на семінарському занятті													
Робота на практичному занятті	10	6	60	5	50	54	50	5	50	5	50	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)													
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ													
	Разом		99		86		87		88		86		76
Максимальна кількість балів : 522													
Розрахунок коефіцієнта : $522 / 100 = 5,22$													

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. (9 год.)		
<p>Комплексна фізична реабілітація хворих на атеросклероз. Програми фізичної реабілітації хворих на інфаркт міокарда на різних її етапах. Особливості фізичної реабілітації хворих з різними стадіями (I, II, III) гіпертонічної хвороби.</p> <p>Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при стенокардії, запальних хворобах серця та серцевих аритміях.</p>	Поточний	5
Змістовий модуль 2. (9 год.)		
<p>Фізична реабілітація хворих на емфізему легень. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при пневмоніях, бронхітах, бронхіальній астмі та бронхоектатичній хворобі.</p> <p>Загальна характеристика туберкульозу легенів. Задачі, засоби, форми та методи ЛФК при туберкульозі легень.</p>	Поточний	5
Змістовий модуль 3. (9 год.)		
<p>Дієтотерапія при захворюваннях органів травлення. Фізична реабілітація при дискінезії жовчно-видільної системи. Фізична терапія при опущенні органів черевної порожнини. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при різних гастритах, виразковій хворобі, жовчо-кам'яній хворобі, хворобах кишок і гепатитах.</p>	Поточний	5
Змістовий модуль 4. (9 год.)		
<p>Дієтотерапія при ожирінні. Дієтотерапія при цукровому діабеті. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при нефритах, пієлітах, нирковокам'яній хворобі. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при цукровому діабеті, ожирінні та подагрі.</p>	Поточний	5
Змістовий модуль 5. (9 год.)		

Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань з приводу захворювань органів дихання. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань з приводу захворювань органів кровообігу. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань при травмах грудної клітки.	Поточний	5
Змістовий модуль 6. (9 год.)		
Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань з приводу захворювань органів травлення. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань з приводу захворювань сечовидільних органів. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури після оперативних втручань з приводу статевих захворювань у жінок і чоловіків	Поточний	5
Всього: 54 годин		30

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — модульне письмове тестування.

Критерії оцінювання модульного письмове тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23

Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — екзамен.

Умови допуску — 35 і більше балів.

Критерії оцінювання підсумкового письмового тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	36 – 40
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	31 – 35
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	21 – 30
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	16-20
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	11-15
Незадовільно	6-10

<i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях органів дихання
2. Охарактеризуйте варикозне розширення вен, фізична реабілітація.
3. Охарактеризуйте лікувальні рухові режими та засоби фізичної реабілітації на клінічному та постклінічному етапах реабілітації
4. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях органів травлення
5. Надайте характеристику реабілітації та вторинну профілактику виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки
6. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях органів видільної системи
7. Охарактеризуйте засоби фізичної реабілітації при пневмонії
8. Охарактеризуйте рухові режими та форми проведення занять при гіпотонічній хворобі
9. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях обміну речовин
10. Опишіть особливості фізичної реабілітації при бронхіальній астмі.
11. Опишіть особливості фізичної реабілітації при стенокардії
12. Охарактеризуйте методичні засади застосування комплексної фізичної реабілітації при ожирінні
13. Опишіть профілактику захворювань органів дихання. Вплив засобів фізичної реабілітації на дихальну систему
14. Опишіть рухові режими, реабілітаційні заходи і засоби при гастритах
15. Охарактеризуйте класифікацію дихальних вправ, які застосовуються в реабілітації, їх вплив на організм людини
16. Опишіть застосування засобів фізичної реабілітації при запальних захворюваннях судин
17. Охарактеризуйте основні засоби фізичної реабілітації на клінічному етапі при інфаркті міокарда
18. Опишіть особливості фізичної реабілітація та профілактики при подагрі
19. Опишіть завдання та засоби фізичної реабілітації при плевриті
20. Охарактеризуйте основні засоби та методика фізичної реабілітації при пневмонії
21. Опишіть механізми лікувального впливу фізичних вправ при захворюваннях органів травлення

22. Надайте характеристику засобів, форм та методів фізичної реабілітації при цукровому діабеті
23. Охарактеризуйте механізми лікувального впливу фізичних вправ при захворюваннях серцево-судинної системи
24. Надайте характеристику застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях гепатобіліарної системи
25. Опишіть особливості методики лікувальної гімнастики і масажу при ожирінні
26. Охарактеризуйте особливості побудови програм фізичної реабілітації в залежності від форми дискінезії жовчовивідних шляхів
27. Охарактеризуйте програмування занять з фізичної реабілітації при гіпертонічній хворобі
28. Опишіть класифікацію і характеристика фізичних вправ, що застосовуються з лікувальною метою при серцево-судинних захворюваннях
29. Охарактеризуйте механізми лікувальної дії фізичних вправ при захворюваннях сечовивідної системи
30. Опишіть застосування засобів фізичної реабілітації при хронічній та гострій пневмонії. Особливості методики.
31. Охарактеризуйте програмування занять з фізичної реабілітації при жовчно-кам'яній хворобі
32. Опишіть механізми лікувальної дії фізичних вправ при захворюваннях обміну речовин
33. Охарактеризуйте особливості фізичної реабілітації при атеросклерозі.
34. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичної реабілітації при захворюваннях органів травлення
35. Охарактеризуйте застосування комплексної фізичної реабілітації при захворюваннях обміну речовин.
36. Опишіть механізм лікувальної дії фізичних вправ і фізична реабілітація при облітеруючому ендартеріїті.
37. Опишіть вплив фізичних вправ на дихальну систему.
38. Охарактеризуйте вплив фізичних вправ на серцево-судинну систему
39. Опишіть застосування диференційованої методики фізичної реабілітації при хронічному гастриті
40. Опишіть основні засоби фізичної реабілітації хворих на стенокардію на клінічному та постклінічному етапі
41. Опишіть завдання, засоби та методи фізичної реабілітації при жовчнокам'яній хворобі.
42. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях органів сечовиділення
43. Опишіть рухові режими, завдання та засоби фізичної реабілітації при хронічній пневмонії.
44. Опишіть методику лікувальної гімнастики і масажу при бронхоектатичній хворобі.
45. Охарактеризуйте особливості фізичної реабілітації при облітерувальних захворюваннях артерій

46. Охарактеризуйте мету, завдання, форми і методи фізичної реабілітації хворих із захворюваннями серця.
47. Опишіть рухові режими, завдання, засоби та методи реабілітації при ожирінні.
48. Охарактеризуйте методику лікувальної гімнастики при плевриті
49. Опишіть завдання, засоби та методи реабілітації при подагрі
50. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне лікувальної дії фізичних вправ та їх класифікація при захворюваннях органів дихання
51. Охарактеризуйте вплив фізичних вправ на видільну систему
52. Опишіть завдання, засоби та методи реабілітації при цукровому діабеті
53. Опишіть лікувальну гімнастику при гломерулонефриті
54. Опишіть рухові режими, завдання та засоби фізичної реабілітації при виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки
55. Охарактеризуйте програмування занять з фізичної реабілітації при інфаркті міокарда.
56. Охарактеризуйте форми реабілітаційних заходів і основні режими лікувального застосування фізичних вправ в умовах клініки при захворюваннях серця
57. Опишіть програмування занять з фізичної реабілітації при бронхіальній астмі
58. Опишіть програмування занять з фізичної реабілітації при хронічному гастриті
59. Місце лікувальної дозованої ходьби у системі фізичної реабілітації при захворюваннях серцево-судинної системи
60. Охарактеризуйте класифікацію дихальних вправ, їх вплив на організм людини.
61. Охарактеризуйте особливості фізичної реабілітації при захворюваннях кишок.
62. Опишіть програму фізичної реабілітації при опущенні органів черевної порожнини.
63. Дайте загальну характеристику туберкульозу легенів. Задачі, засоби, форми та методи ЛФК при туберкульозі легень.
64. Опишіть фізичну реабілітацію при захворюваннях серця.
65. Охарактеризуйте особливості фізичної реабілітації хворих, які перенесли операцію аортокоронарного шунтування.
66. Задачі, засоби, форми та методи ЛФК при набутих пороках серця.
67. Охарактеризуйте особливості фізичної реабілітації при нирковокам'яній хворобі.
68. Опишіть фізичну реабілітацію при нефриті.
69. Опишіть фізичну реабілітацію при пієліті.
70. Опишіть особливості фізичної реабілітації при ураженнях кровоносних судин.
71. Охарактеризуйте фізичну реабілітацію при оперативних втручаннях на органах грудної клітки.

72. Надайте характеристику особливостям реабілітації після операцій на гортані та трахеї.

73. Опишіть особливості ФР після оперативних втручань на плеврі, показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

74. Охарактеризуйте фізичну реабілітацію при оперативних втручаннях на легенях.

75. Надайте характеристику фізичній реабілітації при оперативних втручаннях на серці.

76. Опишіть програму фізичної реабілітації після мастектомії.

77. Охарактеризуйте фізичну реабілітацію при оперативних втручаннях на шлунку.

78. Надайте характеристику фізичній реабілітації при оперативних втручаннях на кишківнику.

79. Опишіть фізичну реабілітацію після апендектомії.

80. Охарактеризуйте фізичну реабілітацію після вилучення гриж живота та паху.

81. Надайте характеристику особливостям реабілітації в післяопераційний період після видалення пахової грижі, та грижі живота.

82. Опишіть фізичну реабілітацію після спленектомії.

83. Охарактеризуйте фізичну реабілітацію після операцій оваріоектомії у жінок.

84. Надайте характеристику фізичній реабілітації після операцій з приводу опущення матки та піхви у жінок.

85. Опишіть профілактику опущення матки та піхви. Методи реабілітації, ЛФК при опущеннях матки та піхви.

86. Охарактеризуйте фізичну реабілітацію при оперативних втручаннях на простаті у чоловіків.

87. Надайте характеристику профілактики захворювань простати. Методи фізичної реабілітації після хірургічних втручань на простаті.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81
Задовільно	69-74

<i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модуля (низький рівень)</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом 210 год.: лекції - 24 год., практ. заняття - 60 год., самот. робота - 54 год., модульн. контроль - 12 год., семестровий контроль – 60 год., екзамен - 2 год.

Модулі	ЗМ 1. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи. (99 балів)					
Лекції	1		2		3	
Теми лекцій	Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи.		Визначення толерантності до фізичного навантаження. Визначення функціонального класу хворих на ІХС.		Фізична реабілітація хворих на інфаркт міокарда (ІМ).	
Лекції, відвід. (бали)	1		1		1	1
Практичні заняття	1	2	3	4	5	6
Теми практичних занять	Методичні особливості застосування засобів фізичної реабілітації при стенокардії.	Програма фізичної реабілітації при інфаркті міокарда у лікарняний та післялікарняний періоди реабілітації.	Особливості фізичної реабілітації хворих з різними стадіями гіпертонічної хвороби.	Особливості фізичної реабілітації хворих з гіпотонічною хворобою.	Особливості фізичної реабілітації хворих з набутими пороками серця.	Характеристика засобів фізичної реабілітації при запальних захворюваннях серця (ендокардит, міокардит).
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самот. роб. (бали)	5					
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 1 (25 балів)					
Підсум. контроль						

Модулі	ЗМ 2. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання. (86 балів)				
Лекції	4				
Теми лекцій	Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при захворюваннях органів дихання				
Лекції, відвід. (бали)	1				
Практичні заняття	7	8	9	10	11
Теми практичних занять	Характеристика засобів фізичної реабілітації при пневмонії та пневмосклерозі	Основи використання засобів фізичної реабілітації при бронхітах.	Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму. Принципи та методи.	Особливості фізичної реабілітації хворих бронхіальною астмою.	Фізична реабілітація хворих на плеврит та бронхоектатичну хворобу.
Робота на практич. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5				
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 2 (25 балів)				
Підсум. контроль					

Модулі	ЗМ 3. Фізична реабілітація при захворюваннях органів травлення. (87 балів)				
Лекції	5			6	
Теми лекцій	Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при захворюваннях органів травлення.			Фізична реабілітація хворих з хворобами жовчно-видільної системи.	
Лекції, відвід. (бали)	1			1	
Практичні заняття	12	13	14	15	16
Теми практичних занять	Фізична реабілітація хворих на гастрит	Фізична реабілітація хворих на виразкову хворобу	Засоби фізичної реабілітації при дискінезії жовчно-видільної системи.	Фізична реабілітація хворих на панкреатит	Фізична реабілітація хворих з хворобами кишок (ентаріти, коліти)
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5				
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 3 (25 балів)				
Підсум. контроль					

Модулі	ЗМ 4. Фізична реабілітація при захворюваннях органів сечовидільної системи, залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин. (88 балів)				
Лекції	7		8		9
Теми лекцій	Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при захворюваннях органів сечовидільної системи.		Фізична реабілітація хворих на цукровий діабет. Принципи складання комплексів ЛФК при цукровому діабеті.		Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при порушеннях обміну речовин
Лекції, відвід. (бали)	1		1		1
Практичні заняття	17	18	19	20	21
Теми практичних занять	Програма фізичної реабілітації при пієліті (пієлонефрит), нефриті (хронічний гломерулонефрит)	Характеристика засобів фізичної реабілітації при нирковокам'яній хворобі.	Особливості фізичної реабілітації при цукровому діабеті.	Фізична реабілітація при ожирінні	Програма фізичної реабілітації при подагрі
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5				
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 4 (25 балів)				
Підсум. контроль					

Модулі	ЗМ 5. Відновне лікування при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин. (86 балів)				
Лекції	10				
Теми лекцій	Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин.				
Лекції, відвід. (бали)	1				
Практичні заняття	22	23	24	25	26
Теми практичних занять	. Фізична реабілітація жінок з хворобами молочної залози. Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на молочній залозі.	Особливості застосування засобів фізичної реабілітації після оперативних втручань на органах дихання (трахеї, легенях, плеврі).	Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань з приводу травм грудної клітки.	Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на серці.	Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на периферійних судинах.
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5				
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 5 (25 балів)				
Підсум. контроль					

Модулі	ЗМ 6. Відновне лікування при хірургічних хворобах органів черевної порожнини. (76 балів)			
Лекції	11		12	
Теми лекцій	Загальні питання відновного лікування (фізичної реабілітації) при хірургічних хворобах органів черевної порожнини.		Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на сечовидільних органах (при сечокам'яній хворобі).	
Лекції, відвід. (бали)	1		1	
Практичні заняття	27	28	29	30
Теми практичних занять	Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на шлунку.	Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань на жовчовивідних шляхах та кишках.	Особливості застосування засобів фізичної терапії після оперативних втручань з приводу гриж стінки живота та при опущенні органів черевної порожнини.	Фізична реабілітація при оперативних втручаннях на простаті у чоловіків.
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5			
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 6 (25 балів)			
Підсум. контроль				

8. Рекомендовані джерела

Основні

1. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Суцено. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.
2. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації : навч. посіб. / А. С. Вовканич. – Львів: ЛДУФК, 2013. – 184 с.
3. Воронін Д. М. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи навч. посіб. / Воронін Д. М., Павлюк Є. О. – Хмельницький : ХНУ, 2011. – 143 с.
4. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина / В.А.Епифанов. - М. : Медицина, 1999. – 304 с.
5. Івасик Н. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання : навч. посіб. / Наталія Івасик. – 2-ге вид., випр. і допов. – Львів : Український бестселер, 2009; Тріада плюс, 2012. – 192 с.
6. Кардиореабилитация : практическое руководство / Под. ред. Дж Ниебауэр; пер. С англ., под. ред. Ю.М Позднякова. – М. : Логосфера, 2012. – 328 с.
7. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухин. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
8. Основи физической реабилитации : учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К. : Олимп. лит., 2012. – 528 с.
9. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости / И.И. Пархотик. – К. : Олимп. лит., 2003. – 224 с.
10. Порада А. М. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль : підручник / А. М. Порада, О. В. Порада. – К. : Медицина, 2011. – 295 с.
11. Реабилитация при заболеваниях сердечно-сосудистой системы / под ред. проф. И. Н. Макаровой. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2010. – 293 с.
12. Физическая реабилитация : Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. проф. С.Н. Попова.-Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 608 с.
13. Реабилитация кардиологических больных / Под ред. К.В. Лядова, В.Н. Преображенского. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 288с.
14. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.

Додаткова

1. Бирюков А.А. Лечебный массаж / А.А. Бирюков. - К. : Олимпийская литература, 1995. - 200с.
2. Дубровский В.И. Реабилитация в спорте / В.И. Дубровский. - М.: Физкультура и спорт, 1991. – 204 с.
3. Кукушкина Т.Р. Руководство по реабилитации больных частично утративши трудоспособность / Т.Р. Кукушкина. - М. : Медицина, 1989. - 136с.
4. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры / Под ред. С.Н.Попова. - М.: Физкультура и спорт, 1988. – 272 с.

5. Лечебная физкультура : Справочник / Под ред. Епифанова В.А. - М.: Медицина, 1987. – 528 с.
6. Вардимиади Н.Д., Машкова Л.Г. Лечебная физическая культура и диетотерапия при ожирении. – К.: Здоров'я, 1988. – 48 с.
7. Немедикаментозне лікування в клініці внутрішніх хвороб / Бабов К.Д., Бліндер М.А., Богданов М.М. та ін. – К.: Здоров'я, 1995. – 528 с.
9. Вардимиади Н.Д., Машкова Л.Г. Лечебная физическая культура при хронических заболеваниях печени и желчных путей. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Здоровья, 1985. – 56 с.
10. Кокосов А.Н., Стрельцова Э.В. Лечебная физическая культура в реабилитации больных с заболеваниями легких. – Изд. 2-е перераб. и доп. – Л.: Медицина, 1987. – 144 с.
11. В.В. Шигалевский Лечебная физкультура при хронической пневмонии. – К.: Здоровья, 1972. – 96 с.

9. Додаткові ресурси